

Prima instanță: Judecătoria Orhei
Judecător: S. Lazari
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

dosarul nr. 2ra-1188/17

DECIZIE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței,
judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Ion Druță
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Chirila Petru, prin intermediul avocatului Caraman Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lașcu Lucia împotriva lui Chirila Petru cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, rezilierea contractului și încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Chirila Petru și s-a menținut hotărîrea Judecătoria Orhei din 11 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2015, Lașcu Lucia, prin intermediul avocatului Saponari Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirila Petru cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, rezilierea contractului și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 16 decembrie 2014 a încheiat cu Chirila Petru un contract de vânzare cumpărare, prin care ultimul a vândut reclamantei autobuzul de model „Mercedes 212 D” cu n/î OR BR 055, la prețul de 8 500 Euro.

Contractul de vânzare-cumpărare a avut loc prin întocmirea de către Chirila Petru a procurii pe numele reclamantei Lașcu Lucia, prin care a împuternicit-o din numele lui și pentru el să vândă, să doneze cu drept de contrapartidă autobuzul de model „Mercedes 212 D”, anul producerii 1996.

În luna ianuarie 2015, reclamanta a depistat că autobuzul pe care l-a procurat de la pârât contra sumei de 8 500 Euro, are numere de motor false. Tot atunci s-a adresat către Chirila Petru să-i restituie banii, însă acesta a refuzat.

La 26 ianuarie 2015, reclamanta s-a adresat cu plângere la IP Ialoveni, unde își are viza de reședință, fiind pornită cauza penală în baza art. 190 alin. (5) CP.

Ulterior, cauza penală a fost strămutată conform competenței la IP Orhei. Prin ordonanța Procuraturii raionului Orhei din 30 aprilie 2015, s-a dispus clasarea cauzei penale cu scoaterea de sub urmărire penală a lui Chirila Petru, pe motivul că în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

În cadrul urmăririi penale s-a constatat cu certitudine că pârâtul a primit de la reclamantă suma de 8 500 Euro și că reclamanta Lașcu Lucia a fost dusă în eroare, fiindu-i vândut mijloc de transport cu numerele la motor falsificate.

Pe acestea motive, reclamanta solicită, constatarea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a autobuzului de model „Mercedes 212 D” anul producerii 1996, culoarea alb, tip vagon cu n/î OR BR 055, încheiat la data de 16 decembrie 2014 între Chirila Petru și Lașcu Lucia, ulterior rezilierea contractului dat cu repunerea părților în poziția inițială și încasarea sumei de 8500 Euro din contul lui Chirila Petru în beneficiul Luciei Lașcu, cu restituirea autobuzului de model „Mercedes 212 D” anul producerii 1996, culoarea alb, tip vagon cu n/î OR BR 055 lui Chirila Petru.

În drept, reclamanta și-a motivat acțiunea conform prevederilor art. 8, 10, 753, 763 Cod Civil, prezentând copia procurii, ordonanța procuraturii Orhei, alte înscrisuri.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 aprilie 2016, a fost admisă parțial acțiunea Luciei Lașcu către Chirila Petru, privind declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, rezilierea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei.

S-a încasat de la Chirila Petru în beneficiul reclamantei Lașcu Lucia, suma de 5 000 (cinci mii) Euro, cu titlu de prejudiciu, sau echivalentul în lei moldovenești la momentul plății.

S-a încasat de la Chirila Petru în beneficiul Statului, plata taxei de stat în cuantum de 2 851 (două mii opt sute cinzeci și unu) lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 06 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 362 CPC, Chirila Petru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei din 11 aprilie 2016, prin care solicită casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Chirila Petru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Orhei din 11 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

La 20 aprilie 2017, avocatul Caraman Igor în interesele lui Chirila Petru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ilegale, neîntemeiate și adoptate cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, motive pentru care acestea urmează a fi casate.

Consideră, constatările instanțelor ierarhic inferioare ca fiind neîntemeiate, deoarece instanțele în mod eronat au apreciat materialele pricinii și nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii în fond, ceea

ce a dus la soluționarea greșită a pricinii. Or, faptele expuse în ordonanța procurorului privind clasarea cauzei penale din 30 aprilie 2015 au fost ignorate de către instanța de judecată la examinarea cauzei.

În context, remarcă că intimata a acționat contrar prevederilor art. 765 alin. (1) Cod civil, deoarece potrivit declarațiilor din ordonanța privind clasarea cauzei penale din 20 aprilie 2015, intimata a afirmat că cunoștea despre faptul că autobuzul are două motoare și că motorul original urmează a fi reparat, deci cunoștea despre faptul dat la momentul încheierii contractului.

Este de părere că instanța de fond cât și cea de apel în mod eronat au operat cu noțiunea de număr de motor fals, deoarece potrivit ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 05 iunie 2013 (Procuratura Ocnița), versiunea falsificării numărului de motor a decăzut.

În conformitate cu prevederile art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din considerente ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Ca consecință, termenul de 2 luni de declarare a recursului, conform alin. (2) art. 434 CPC, este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Raportând la caz prevederile legale suscitute, se constată cu certitudine că decizia instanței de apel contestată cu recurs a fost pronunțată la 01 noiembrie 2016, și expediată în adresa părților la 14 noiembrie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 102), însă nu există dovada recepționării deciziei de către participanții. În lipsa acestui înscris, instanța de recurs va opera cu elementele de fapt, ce rezultă din materialele cauzei, cu respectarea garanțiilor consacrate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din materialele cauzei este cert că copia deciziei instanței de apel redactată integral a fost recepționată de către reprezentantul recurentului, avocatul Caraman Igor la 07 februarie 2017 (f.d. 108).

Cererea de recurs a fost depusă la 20 aprilie 2017 (f. d. 110), peste termenul de 2 luni, prevăzut de art. 434 CPC.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 112 alin. (1), (2) CPC, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data

respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Ca urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început din 08 februarie 2017, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei contestate, ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 10 aprilie 2017. În consecință este evident că prin depunerea cererii de recurs la 20 aprilie 2017, recurentul a depășit termenul de îndeplinire a actului de procedură, prevăzut în art. 434 CPC.

Astfel, termenul de declarare a recursului urma a fi respectat întocmai de către recurent, fapt însă ignorat de către acesta, ceea ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

În același context, completul de judecată susține că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient, ceea ce implică, în mod special, studierea actului judecătoresc pronunțat, documentarea juridică adecvată pentru apărarea intereselor, tehnoredactarea cererii de recurs și deplasarea pentru depunerea cererii menționate sau expedierea acesteia la sediul instanței competente, prin intermediul serviciului poștal.

Cu atât mai mult, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, deși recurentul a invocat în cererea de recurs că a luat cunoștință cu decizia judecătorească contestată la 20 februarie 2017, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că informația respectivă se combate cu probele anexate la dosar.

Concluzia care se impune este aceea că reprezentantul recurentului, avocatul Caraman Igor a recepționat decizia instanței de apel la 07 februarie 2017, dovada fiind cererea depusă de acesta în adresa Judecătoriei Orhei, însă contrar dispozițiilor art. 434 CPC, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul de 2 luni.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge ca tardiv recursul declarat de către avocatul Caraman Igor în interesele lui Chirila Petru și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lașcu Lucia împotriva lui Chirila Petru cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, rezilierea contractului și încasarea sumei.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Chirila Petru, prin intermediul avocatului Caraman Igor.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lașcu Lucia împotriva lui Chirila Petru cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, rezilierea contractului și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judcători

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Ion Druță

Mariana Pitic

Galina Stratulat